

Gällande från och med 1 juli 2014, uppdaterad 8 maj 2015

Frågor och svar avseende informations- och utbildningsmaterial samt hjälpmedel

Dessa frågor och svar ska ses som ett svenskt komplement till de frågor och svar (Frequently Asked Questions) som EFPIA redan publicerat avseende EFPIA HCP Code.

Utdrag ur LER kapitel 2 avdelning 1:

Informations- och utbildningsmaterial samt hjälpmedel

Artikel 11

Inga gåvor får tillhandahållas, erbjudas eller utlovas till hälso- och sjukvård eller dess medarbetare med undantag för vad som anges nedan.

Informations- och utbildningsmaterial får delas ut under förutsättning att materialet är (i) av lågt värde, (ii) av direkt yrkesmässig relevans för mottagaren och (iii) till direkt nytta för patientomhändertagandet.

Hjälpmedel får delas ut i syfte att användas för utbildning av medarbetare och för patientomhändertagande under förutsättning att de är (i) av lågt värde och (ii) inte är sådana som rutinmässigt används i mottagarens verksamhet.

Med "lågt värde" avses högst det belopp som vid var tid är fastställt av LIF:s styrelse. Informations- och utbildningsmaterial och hjälpmedel får inte erbjudas eller delas ut som ett incitament att rekommendera, förskriva, köpa, tillhandahålla, sälja eller administrera läkemedel.

Informations- och utbildningsmaterial

Vad menas med informations- och utbildningsmaterial?

Informations- och utbildningsmaterial måste vara av lågt värde, av direkt yrkesmässig relevans för mottagaren och till direkt nytta för patientomhändertagandet. De kan vara menade för patient eller för vårdpersonal. Exempel på material är broschyrer till patienter, presentationer, särtryck av publicerade studier, särtryck av guidelines, informativa planscher eller anatomiska modeller. Det kan vara i fysiskt eller i digitalt format. Informations- och utbildningsmaterial får aldrig innebära någon personlig vinning för en medarbetare i vården. Gränsvärdet för informations- och utbildningsmaterial är 450 kr.

Får ett läkemedelsföretag ge bort medicinska böcker/läroböcker till hälso- och sjukvårdspersonal?

Ja, LIFs styrelse beslutade 20150428 att medicinska böcker/läroböcker utgör "informations- och utbildningsmaterial", och därmed får kosta max 450 kr.

Om man ger ett informations- och utbildningsmaterial till flera förskrivare, gäller då också gränsen 450 kr?

Det är samma gränsvärde på 450 kr i de fall ett informations- och utbildningsmaterial ges till ett bibliotek som serverar fler än en förskrivare.

Läkemedelsföretag får ge ut informations- och utbildningsmaterial via ett USB-minne. Finns det regler för hur mycket utrymme som får finnas på ett USB-minne?

Man ska sträva efter så lite extra utrymme som möjligt och som en tumregel bör minnet aldrig kosta mer än 100 kr i handeln. Annars blir det lätt exklusivt och kan ses som en otillbörlig gåva som kan utnyttjas även i andra sammanhang. Gränsvärdet för informations- och utbildningsmaterial är 450 kr totalt och i detta inräknas också priset på USB-minnet.

Vilket tryck får finnas på ett informations- och utbildningsmaterial?

För material som gäller användning eller handhavande av en viss produkt är det naturligt att produktnamn, produktlogotyp och företagsnamn finns. Ett USB-minne med information gällande ett visst läkemedel kan också ha en produktlogotyp, annars lämpligen bara företagsnamnet. Om materialet är mer allmänt hållet som t.ex. på en plansch eller en anatomisk modell så får det enbart ha företagslogotyp.

Kan vi samla det informations- och utbildningsmaterial vi vill dela ut i en enkel påse med företagslogotyp eller produktlogotyp på?

Enklare plastpåsar eller papperspåsar av engångskaraktär som inte ger något påkostat intryck är OK för att samla material som ges bort. Företagslogotyp är OK på sådana påsar dock inte produktlogotyp eller produktnamn.

Kan vi samla det informations- och utbildningsmaterialet vi vill dela ut i en mapp eller pärm med företagslogotyp eller produktlogotyp på?

Ja, en mapp eller pärm får ses som en del av informations- och utbildningsmaterialet så länge det finns ett reellt behov av en mapp eller pärm. Behandlar materialet ett läkemedel och innehåller minimiinformation enligt artikel 17 så är produktlogotyp OK på utsida av pärm eller mapp. Företagslogotyp är också OK.

Hjälpmedel

Vad menas med ett hjälpmedel?

Hjälpmedel är artiklar som kan förenkla för vårdpersonal och patienter att lära sig hantera ett läkemedel eller som på annat sätt är ämnade att stödja patientens behandling inom ramen för ett patientstödsprogram. Det kan t.ex. vara demoversioner av inhalatorer, utrustning för att lära sig

själv-injicera, eller en kylväska för transport av läkemedlet. Hjälpmedel får aldrig innebära någon personlig vinning för en medarbetare i vården. Hjälpmedel kan heller aldrig vara utrustning som används rutinmässigt i mottagarens verksamhet t.ex. handskar, servetter, stasband, stetoskop etc. Gränsvärdet för ett hjälpmedel är 450 kr.

Vilket tryck får finnas på ett hjälpmedel?

Företagsnamn får förekomma. För hjälpmedel som gäller användning eller handhavande av en viss produkt är det naturligt att även produktnamn eller produktlogotype finns.

Gäller samma gränsvärde för hjälpmedel som delas ut i ett patientstödsprogram?

Hjälpmedel får delas ut i syfte att användas för patientomhändertagandet utom eller inom ett patientstödsprogram. Hjälpmedel i fysisk form skall vara av lågt värde och inte överskrida gränsen 450 kr. Det gäller oavsett om de distribueras till hälso- och sjukvården för utdelning till patienter eller om de beställs direkt av en patient via t.ex. nummer på förpackningen. Information om att sådana patientstödsprodukter finns att beställa får också delas ut av vårdpersonal. Andra former av patientstöd i form av t.ex. tjänster eller appar omfattas inte direkt av gränsvärdet för hjälpmedel på 450 kr.

Kan hjälpmedel som är dyrare än 450 kr ges bort om den ges till en hel klinik och inte till en enskild förskrivare?

Nej. Ett hjälpmedel ska aldrig kosta mer än 450 kr men det får självklart delas mellan flera förskrivare.

Övrigt

Får läkemedelsföretag ge bort pennor och block vid ett produktinformationsmöte eller en s.k. övrig sammankomst på hälso- och sjukvårdspersonalens arbetsplats t.ex. en klinik?

Nej. Vid förfrågan går det dock bra att låna ut penna och papper dvs. man samlar in dem efteråt. Dessa får ha företagslogotyp. Produktnamn eller produktlogotyp får dock inte förekomma.

Om läkemedelsföretaget organiserar en sammankomst i egna eller i hyrda lokaler, får de då tillhandahålla pennor och block till deltagarna? Vilket tryck får finnas på dessa?

Billiga pennor och anteckningsblock får tillhandahållas (utan att senare samlas in) vid sammankomster som organiseras av företaget och som inte hålls på deltagarnas arbetsplats. Det spelar ingen roll om pennor och block är brandade med företagsnamn eller t.ex. namnet på ett hotell eller en konferensanläggning. Produktnamn eller produktlogotyp får dock inte förekomma.

Får läkemedelsföretag ge bort pennor eller anteckningsblock i en utställningsmonter?

Nej.

Får läkemedelsföretag bidra till sponsring av pennor och anteckningsblock i s.k. kongressväskor?

Ja, det är OK så länge pennorna och anteckningsblocken är utan företagslogotyp eller produktlogotyp.

Kan vi tillhandahålla en laserpekare till en föreläsare som vi anlitar?

Man kan låna ut en laserpekare, men den får inte ges bort. Det blir då en gåva vilket inte är tillåtet.